

2019-11-05

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr AFN 2019/142

Arbets- och företagsnämnden

Revidering av nämndernas reglementen för utökad samordning och upphandling av IT-tjänster/system

Remitterat ärende från kommunstyrelsens arbetsutskott (KFKS 2019/862)

Förslag till beslut

1. Arbets- och företagsnämnden antar föreslaget yttrande daterat den 5 november 2019 och överlämnar yttrandet till kommunstyrelsens arbetsutskott.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige antog den 23 april 2019 en digitaliseringsstrategi i syfte att möjliggöra en mer sammanhållen och kostnadseffektiv digitalisering. För att åstadkomma detta föreslås att kommunstyrelsens ansvarsområde utvidgas till att även omfatta samordning och upphandling av samtliga nämnders IT-tjänster/system, vilket kräver revidering av samtliga nämnders reglementen. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 15 oktober 2019 att remittera ett sådant förslag till samtliga nämnder för synpunkter.

Arbets- och företagsnämnden ser i huvudsak positivt på förslaget. Med ett sammanhållet upphandlingsförfarande ökar möjligheten att ta hänsyn till kommunövergripande behov och förutsättningar, vilket är positivt ur medborgar- och kostnadsperspektiv. Nämnden vill dock betona vikten av en effektiv beslutsprocess och adekvat stöd för beslut i de fall olika nämnders och/eller målgruppers behov och förutsättningar inte är harmoniserade.

Ärendet

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog den 23 april 2019 en digitaliseringsstrategi i syfte att möjliggöra en mer sammanhållen och kostnadseffektiv digitalisering. Som ett led i att konkretisera digitaliseringsstrategin finns ett behov av att samordna upphandling av IT-tjänster/system i kommunen. För att åstadkomma en sådan samordning föreslås att kommunstyrelsens ansvarsområde utvidgas till att även omfatta samordning och upphandling av samtliga nämnders IT-tjänster/system. Om kommunstyrelsens ansvarsområde även ska omfatta upphandling inom nämnda områden behöver samtliga nämnders reglementen revideras. Förslaget i dess helhet framgår av stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 2 oktober 2019.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 15 oktober 2019 att remittera förslaget till samtliga nämnder för synpunkter. Efter att kommunstyrelsens arbetsutskott tagit del

av nämndernas synpunkter och sammanställt dessa kommer ärendet att slutligt behandlas i kommunfullmäktige.

Synpunkter på förslaget

I föreslaget yttrande ställer sig arbets- och företagsnämnden positivt till förslaget om ett mer sammanhållet upphandlingsförfarande och att kommunstyrelsens ansvarsområde därmed utvidgas till att omfatta samordning och upphandling av samtliga nämnders IT-tjänster/system. Med ett sammanhållet upphandlingsförfarande ökar möjligheten att ta hänsyn till kommunövergripande behov och förutsättningar, vilket är positivt ur medborgar- och kostnadsperspektiv. Medborgare som interagerar med flera av kommunens processer kommer sannolikt uppleva en större enhetlighet i kommunens olika digitala gränssnitt. Kommunens samlade beställarkompetens vid IT-relaterade upphandlingar kommer att öka och möjliggöra ett större värdeskapande per skattekrona som investeras i IT.

Vad gäller den praktiska hanteringen så framgår av förslaget att nämnden fastställer behovet och ramarna för upphandlingen och att nämndens beslut därefter utgör underlag för kommunstyrelsens beslut. Det framgår också att förändringen ska leda till effektivisering och att det inom ramen för digitaliseringsprocessen ska tas fram en smidig arbetsgång inför kommunstyrelsens beslut i frågan. Tågorningen förefaller genomtänkt. Vikten av en tydlig process och god samordning vid behovsinventering hos flera nämnder för att hålla tiden från identifierat behov i en enskild nämnd till slutligt beslut i kommunstyrelsen så kort som möjligt betonas dock. Det är viktigt att digitaliserings- och inköpsenheterna ges ett ansvar att på olika vis understödja och påskynda beslut i de separata nämnder som påverkas enligt behovsinventeringen. Vidare föreslås i yttrandet att digitaliseringsenheten ges i uppdrag att på en övergripande nivå inventera nämndernas behov och matcha mot kommunens befintliga system för att sedan proaktivt informera om resultatet inför kommande års budgetprocess.

Ett syfte med den förändrade ansvarsfördelningen är enligt förslaget att säkerställa att samtliga nämnders behov tas i beaktande samt att undvika upphandling av nya system i de fall kommunen redan har befintliga likvärdiga system som tillgodoser behovet. Arbets- och företagsnämnden ställer sig enligt föreslaget yttrande positivt till detta men konstaterar att det i praktiken är stor risk att de olika nämndernas behov inte överlappar till fullo eller att befintliga system endast till del tillgodoser den enskilda nämndens behov. Det är därför viktigt att det finns tydliga beslutskriterier som anger vilka faktorer som ska vara vägledande vid beslut för att skapa transparens och förutsägbarhet i dessa situationer.

Förslaget om revidering av nämndernas reglementen innebär att finansieringsansvaret för upphandlingen även fortsättningsvis belastar den eller de nämnder som har behov av upphandlingen. Detta kommer sannolikt leda till utmaningar i relation till budgetutrymme för de nämnder vars behov blir tydligt först i samband med behovsinventeringen. Det är viktigt ur ett kund- och effektivitetsperspektiv att sådana utmaningar inte fördröjer beslutsprocessen. Ovan nämnda kriterier bör därför inkludera

vägledning för de fall då inventeringen pekar på behov som ökar kommunens totala och/eller den enskilda nämndens kostnader, i synnerhet som förslaget riskerar att minska den enskilda nämndens kostnadskontroll. Det är på samma vis viktigt att ta hänsyn till alla kostnader som uppstår i samband med systembyten och systemutveckling, inklusive kostnader för kompetens- och verksamhetsutveckling i samband med implementering, för att uppnå kostnadsbesparingar för kommunen som helhet.

Slutligen finns en farhåga om att den föreslagna processen medför ökad administration vars kostnader riskerar att bli oproportionerliga i relation till mindre system med låga totalkostnader.

Ekonomiska konsekvenser

Avsikten med en samordnad upphandling av IT-tjänster/system är att uppnå kostnadsbesparingar för kommunen som helhet. Om inköp sker utifrån en mer samlad behovsbild av denna typ av tjänster genererar detta i förlängningen en ekonomisk mer fördelaktig affär, det vill säga kommunen undviker inköp av olika system för samma behov vars system inte integrerar med varandra. En besparing för kommunen som helhet är positivt för samtliga nämnder på övergripande nivå. Förslaget kan dock få negativa konsekvenser för enskilda nämnders kostnadsutveckling över tid.

Konsekvenser för barn

Ett sammanhållet upphandlingsförfarande ger en samlad bild av kommunens behov av digitalt stöd i sin helhet och med detta ett större kundfokus så upphandlingarna. Detta kommer påverka kommunens samtliga kunder, däribland barn och deras familjer. Detta förfarande bedöms även underlätta integrationen och kravställandet av säkerhet på systemet som innebär en än bättre hantering gentemot alla våra kunder.

Bilagor

- Bilaga 1 Förslag till yttrande, daterat den 5 november 2019
- Bilaga 2 Protokollsutdrag från kommunstyrelsens arbetsutskott den 15 oktober, § 129
- Bilaga 3 Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse, daterad den 2 oktober 2019

Frida Plym Forshell
Arbetsmarknadsdirektör
Stadsledningskontoret